

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ **1**
ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ **2**
Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη **3**
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ **4**
ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ **5**
πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε **6**
ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν μηδενὶ χαρίσματι,¹³ ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly.

ἀποκάλυψιν¹ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει² ὑμᾶς ἕως 8
 τέλους,³ ἀνεγκλήτους⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς δὲ 9
 θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν⁵ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, 10
 ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,⁶ ἥτε δὲ κατηρτισμένοι⁷
 ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ⁸ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.⁹ Ἐδηλώθη¹⁰ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί 11
 μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,¹¹ ὅτι ἔριδες¹² ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12
 ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,¹³ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,¹⁴ Ἐγὼ δὲ
 χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁵ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹⁶ ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ εἰς τὸ 13
 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ¹⁷ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, 14
 εἰ μὴ Κρίσπον¹⁸ καὶ Γάϊον:¹⁹ ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15

¹ ἀποκάλυψις, εως, ἥ, revelation, unveiling. ² βεβαιόω, confirm, secure. ³ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁴ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁵ κοινωνία, ας, ἥ, fellowship, contribution. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ καταρτίζω, mend, fit. ⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁹ γνώμη, ης, ἥ, purpose, opinion. ¹⁰ δηλώω, show, make clear. ¹¹ χλόη, ης, ἥ, fresh growth, grass. ¹² ἔρις, ιδος, ἥ, strife, contention. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁴ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹⁵ μερίζω, divide, part. ¹⁶ σταυρόω, crucify. ¹⁷ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁸ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁹ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius.

Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17

Οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ² ὁ σταυρὸς³ τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ³ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία⁴ ἐστίν, τοῖς δὲ 18

σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν 19

σοφῶν,⁵ καὶ τὴν σύνεσιν⁶ τῶν συνετῶν⁷ ἀθετήσω.⁸ Ποῦ⁹ σοφός;⁵ Ποῦ⁹ 20

γραμματεὺς; Ποῦ⁹ συζητητῆς¹⁰ τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν¹¹ ὁ θεὸς τὴν

σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ¹² γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21

κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹³ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας⁴ τοῦ

κηρύγματος¹⁴ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ¹² καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, 22

καὶ Ἕλληνες¹⁵ σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,¹⁶ 23

Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,¹⁷ Ἕλλησιν¹⁵ δὲ μωρίαν·⁴ αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,¹⁸ 24

¹ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ² κενώω, empty, make void. ³ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ⁴ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁵ σοφός, wise. ⁶ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁷ συνετός, intelligent, clever. ⁸ ἀθετέω, reject, annul. ⁹ ποῦ, where?. ¹⁰ συζητητής, οὐ, ὁ, disputer, debater. ¹¹ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ¹² ἐπειδὴ, since, because. ¹³ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁵ Ἕλλην, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁶ σταυρόω, crucify. ¹⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ¹⁸ κλητός, called, summoned.

Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν,¹ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ 25
 μωρὸν² τοῦ θεοῦ σοφώτερον³ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς⁴ τοῦ θεοῦ
 ἰσχυρότερον⁵ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν⁶ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ³ κατὰ σάρκα, οὐ 26
 πολλοὶ δυνατοί,⁷ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς⁸· ἀλλὰ τὰ μωρὰ² τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁹ ὁ 27
 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς³ καταισχύνῃ¹⁰· καὶ τὰ ἀσθενῆ⁴ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁹ ὁ
 θεός, ἵνα καταισχύνῃ¹⁰ τὰ ἰσχυρά⁵· καὶ τὰ ἀγενῆ¹¹ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
 ἐξουθενημένα¹² ἐξελέξατο⁹ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ¹³ 29
 ὅπως μὴ καυχῆσθαι¹⁴ πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30
 χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,¹⁵
 καὶ ἀπολύτρωσις¹⁶· ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,¹⁴ ἐν κυρίῳ 31
 καυχάσθω.¹⁴

¹Ἑλλην, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ²μωρός, foolish, stupid. ³σοφός, wise. ⁴ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ἰσχυρός, strong, mighty. ⁶κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁷δυνατός, powerful, possible. ⁸εὐγενής, noble, high-born. ⁹ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁰καταισχύνω, put to shame, shame. ¹¹ἀγενής, base, low. ¹²ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹³καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁴καυχάομαι, boast, glory. ¹⁵ἁγιασμός, οὐ, ὁ, consecration, holiness. ¹⁶ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν¹ λόγου ἢ σοφίας **2**
καταγγέλλων² ὑμῖν τὸ μαρτύριον³ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν **2**
ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.⁴ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁵ **3**
καὶ ἐν φόβῳ⁶ καὶ ἐν τρόμῳ⁷ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ **4**
κήρυγμά⁸ μου οὐκ ἐν πειθοῖς⁹ ἀνθρωπίνης¹⁰ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹¹
πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν **5**
δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:¹² σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν **6**
ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων:¹⁴ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν **7**
θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁵ τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁶ ἣν προώρισεν¹⁷ ὁ θεὸς πρὸ¹⁸ τῶν
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: **8**
εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν:⁴ ἀλλὰ καθὼς **9**

¹ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁶ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁷ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ πειθός, persuasive. ¹⁰ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹¹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁷ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁸ πρό, before (gen), before.

γέγραπται, Ἅ ὀφθαλμοὶ οὐκ εἶδεν, καὶ οὐ¹ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν
 ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν² ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ 10
 θεὸς ἀπεκάλυψεν³ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,⁴ καὶ
 τὰ βάθη⁵ τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα 11
 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα
 τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ 12
 τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα⁶ ἡμῖν. Ἄ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ 13
 ἐν διδακτοῖς⁷ ἀνθρωπίνης⁸ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς⁷ πνεύματος ἁγίου,
 πνευματικοῖς⁹ πνευματικὰ⁹ συγκρίνοντες.¹⁰ Ψυχικὸς¹¹ δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται 14
 τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία¹² γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι
 πνευματικῶς¹³ ἀνακρίνεται.¹⁴ Ὁ δὲ πνευματικὸς⁹ ἀνακρίνει¹⁴ μὲν πάντα, αὐτὸς 15
 δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹⁴ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁵ κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹⁶ 16

¹ οὐς, ους, τό, ear. ² ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁴ ἐρευνᾶω, search diligently. ⁵ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁷ διδακτός, instructed, taught. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ συγκρίνω, combine, compare. ¹¹ ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹² μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹³ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹⁴ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁵ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁶ συμβιβάζω, hold together, instruct.

αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹ χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοίς,² ἀλλ' ὡς **3**
 σαρκικοίς,³ ὡς νηπίοις⁴ ἐν χριστῷ. Γάλα⁵ ὑμᾶς ἐπότισα,⁶ καὶ οὐ βρῶμα.⁷ οὐπω⁸ **2**
 γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ σαρκικοί³ ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν **3**
 ὑμῖν ζῆλος⁹ καὶ ἔρις¹⁰ καὶ διχοστασίαι,¹¹ οὐχὶ σαρκικοί³ ἐστε, καὶ κατὰ
 ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλου, ἕτερος δέ, **4**
 Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹² οὐχὶ σαρκικοί³ ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς,¹² **5**
 ἀλλ' ἢ διάκονοι¹³ δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ **6**
 ἐφύτευσα,¹⁴ Ἀπολλῶς¹² ἐπότισεν,⁶ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.¹⁵ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων **7**
 ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων,⁶ ἀλλ' ὁ αὐξάνων¹⁵ θεός. Ὁ φυτεύων¹⁴ δὲ καὶ ὁ ποτίζων⁶ **8**
 ἐν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν¹⁶ λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.¹⁷ Θεοῦ **9**
 γὰρ ἐσμεν συνεργοί:¹⁸ θεοῦ γεώργιον,¹⁹ θεοῦ οἰκοδομὴ²⁰ ἐστε.

¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ² πνευματικός, spiritual. ³ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁴ νήπιος, infant, child. ⁵ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁶ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁷ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁸ οὐπω, not yet. ⁹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁰ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹¹ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹² Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁴ φυτεύω, plant. ¹⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁶ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁷ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁸ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹⁹ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ²⁰ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ¹ ἀρχιτέκτων ² θεμέλιον ³ 10
 τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ⁴ Ἐκαστος δὲ βλέπेटω πῶς ἐποικοδομεῖ. ⁴ 11
 Θεμέλιον ³ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ⁵ ὃς ἐστίν
 Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ⁴ ἐπὶ τὸν θεμέλιον ³ τοῦτον χρυσόν, ⁶ 12
 ἄργυρον, ⁷ λίθους τιμίους, ⁸ ξύλα, ⁹ χόρτον, ¹⁰ καλάμην, ¹¹ ἐκάστου τὸ ἔργον 13
 φανερόν ¹² γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ¹³ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται: ¹⁴ καὶ
 ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ¹⁵ ἐστίν τὸ πῦρ δοκιμάσει. ¹⁶ Εἴ τις τὸ ἔργον μένει ὁ 14
 ἐποικοδόμησεν, ⁴ μισθὸν ¹⁷ λήψεται. Εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ¹⁸ 15
 ζημιωθήσεται: ¹⁹ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς ²⁰ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ²¹ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν 16
 ναὸν ²⁰ τοῦ θεοῦ φθείρει, ²² φθερεῖ ²² τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς ²⁰ τοῦ θεοῦ ἅγιός

¹ σοφός, wise. ² ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ³ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁴ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁵ κεῖμαι, lie, be laid. ⁶ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁷ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁸ τίμιος, precious, honorable. ⁹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁰ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹¹ καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ δηλώω, show, make clear. ¹⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁵ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁷ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁸ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²⁰ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ²¹ οἰκέω, inhabit, dwell. ²² φθείρω, destroy, corrupt.

ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω:¹ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς² εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, 18

μωρὸς³ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.² Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία⁴ 19

παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁵ τοὺς σοφοὺς² ἐν τῇ

πανουργίᾳ⁶ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς⁷ τῶν σοφῶν, 20

ὅτι εἰσὶν μάταιοι.⁸ Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω⁹ ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν 21

ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς,¹⁰ εἴτε Κηφᾶς,¹¹ εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε 22

θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹² εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23

χριστὸς δὲ θεοῦ.

¹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁷ διαλογισμός, οὔ, ό, reasoning, questioning. ⁸ μάταιος, vain, useless. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹¹ Κηφᾶς, ᾱ, ό, Cephas. ¹² ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας² χριστοῦ καὶ οἰκονόμους³ 4
 μυστηρίων⁴ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,³ ἵνα πιστός τις 2
 εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁵ ἐστὶν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,⁶ ἢ ὑπὸ 3
 ἀνθρωπίνης⁷ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν⁸ ἀνακρίνω.⁶ Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ⁸ 4
 σύνοιδα,⁹ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι:¹⁰ ὁ δὲ ἀνακρίνων⁶ με κύριός ἐστιν. 5
 Ὡστε μὴ πρό¹¹ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἄν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει¹² τὰ
 κρυπτὰ¹³ τοῦ σκοτους,¹⁴ καὶ φανερώσει¹⁵ τὰς βουλὰς¹⁶ τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ
 ἔπαινος¹⁷ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁸ εἰς ἑμαυτὸν⁸ καὶ Ἀπολλῶ¹⁹ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν 6
 ἡμῖν μάθητε²⁰ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,²¹ ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς
 φυσιοῦσθε²² κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;²³ Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; 7

¹λογίζομαι, calculate, consider. ²υπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ³οικονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁴μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ἐλάχιστος, least, smallest. ⁶ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁸ἑμαυτοῦ, of myself. ⁹σύνοιδα, know, be conscious of. ¹⁰δικαιόω, justify, pronounce righteous. ¹¹πρό, before (gen), before. ¹²φωτίζω, give light, enlighten. ¹³κρυπτός, hidden, secret. ¹⁴σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁵φανερώω, reveal, manifest. ¹⁶βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁷ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁸μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹⁹Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁰μανθάνω, learn, ascertain. ²¹φρονέω, think, judge. ²²φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²³διακρίνω, discriminate, judge.

Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι¹ ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι² ἐστέ, ἤδη 8
ἐπλουτήσατε,³ χωρὶς⁴ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:⁵ καὶ ὄφελόν⁶ γε⁷ ἐβασιλεύσατε,⁵ ἵνα
καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.⁸ Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους 9
ἐσχάτους ἀπέδειξεν⁹ ὡς ἐπιθανατίους:¹⁰ ὅτι θέατρον¹¹ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ,
καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹² διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι¹³ ἐν 10
χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς,¹⁴ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:¹⁵ ὑμεῖς ἔνδοξοι,¹⁶ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.¹⁷ 11
Ἄχρι¹⁸ τῆς ἄρτι¹⁹ ὥρας καὶ πεινῶμεν,²⁰ καὶ διψῶμεν,²¹ καὶ γυμνητεύομεν,²² καὶ
κολαφιζόμεθα,²³ καὶ ἀστατοῦμεν,²⁴ καὶ κοπιῶμεν²⁵ ἐργαζόμενοι²⁶ ταῖς ἰδίαις 12
χερσίν: λοιδορούμενοι²⁷ εὐλογοῦμεν:²⁸ διωκόμενοι²⁹ ἀνεχόμεθα:³⁰ 13
βλασφημούμενοι³¹ παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα³² τοῦ κόσμου
ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα³³ ἕως ἄρτι.¹⁹

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² κορέννυμι, satiate, fill. ³ πλουτέω, be rich, become rich. ⁴ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁵ βασιλεύω, reign, rule. ⁶ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁷ γέ, indeed, at least. ⁸ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁹ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁰ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹¹ θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ¹² μωρός, foolish, stupid. ¹³ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁶ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁷ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁸ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁹ ἄρτι, now, just now. ²⁰ πεινάω, hunger, am hungry. ²¹ διψάω, thirst, thirst for. ²² γυμνητεύω, am poorly clad. ²³ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ²⁴ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²⁵ κοπιᾶω, toil, labor. ²⁶ ἐργάζομαι, work, word. ²⁷ λοιδορέω, abuse, revile. ²⁸ εὐλογέω, bless. ²⁹ διώκω, pursue, persecute. ³⁰ ἀνέχομαι, endure, bear with. ³¹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ³² περικαθάρμα, τος, τό, dirt, refuse. ³³ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs.

Οὐκ ἐντρέπων¹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.² Ἐὰν 14
γὰρ μυρίους³ παιδαγωγούς⁴ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ
χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, 16
μιμηταί⁵ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,⁶ ὃς ἐστιν τέκνον μου 17
ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁷ τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν
χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ⁸ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ 18
μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν⁹ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁰ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ 19
κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,⁹ ἀλλὰ τὴν
δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν 20
ῥάβδῳ¹¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;¹²

¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁴ παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ⁵ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁷ ἀναμνήσκω, remind, remember. ⁸ πανταχοῦ, everywhere. ⁹ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁰ ταχέως, quickly, soon. ¹¹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ¹² πραΰτης, mildness, gentleness.

Ὅλως¹ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,² καὶ τοιαύτη πορνεία,² ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν **5**
 ὀνομάζεται,³ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι⁴ **2**
 ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁵ ἵνα ἐξαρθῇ⁶ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον
 τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν⁷ τῷ σώματι παρὼν⁸ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη **3**
 κέκρικα ὡς παρὼν,⁸ τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ **4**
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν
 τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ **5**
 Σατανᾶ¹⁰ εἰς ὄλεθρον¹¹ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
 Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹² ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ¹³ ζύμη¹⁴ ὅλον τὸ **6**
 φύραμα¹⁵ ζυμοῖ,¹⁶ Ἐκκαθάρατε¹⁷ τὴν παλαιὰν¹⁸ ζύμην,¹⁴ ἵνα ᾗτε νέον¹⁹ φύραμα,¹⁵ **7**
 καθὼς ἐστε ἄζυμοι.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα²¹ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη²² χριστός: **8**
 ὥστε ἐορτάζωμεν,²³ μὴ ἐν ζύμῃ¹⁴ παλαιᾷ,¹⁸ μηδὲ ἐν ζύμῃ¹⁴ κακίας²⁴ καὶ πονηρίας,

¹ ὅλως, altogether, completely. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁷ ἀπείμι, go away, depart. ⁸ παρίμι, be present, have arrived. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹¹ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ μικρός, small, little. ¹⁴ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹⁵ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ¹⁶ ζυμόω, leaven, ferment. ¹⁷ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁸ παλαιός, old, ancient. ¹⁹ νέος, new, young. ²⁰ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²¹ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²² θύω, sacrifice, kill. ²³ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness.

ἀλλ' ἐν ἄζύμοις¹ εἰλικρινείας² καὶ ἀληθείας.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ³ μὴ συναναμίγνυσθαι⁴ πόρνοις⁵ καὶ οὐ πάντως⁶ 9

τοῖς πόρνοις⁵ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,⁷ ἢ ἄρπαξιν,⁸ ἢ

εἰδωλολάτραις⁹· ἐπεὶ¹⁰ ὀφείλετε¹¹ ἄρα¹² ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα 11

ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,⁴ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος¹³ ἢ πόρνος,⁵ ἢ

πλεονέκτης,⁷ ἢ εἰδωλολάτρης,⁹ ἢ λοῖδορος,¹⁴ ἢ μέθυσος,¹⁵ ἢ ἄρπαξ⁸· τῷ τοιούτῳ

μηδὲ συνεσθίειν.¹⁶ Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω¹⁷ ὑμεῖς 12

κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε¹⁸ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13

Τολμᾷ¹⁹ τις ὑμῶν, πρᾶγμα²⁰ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων,²¹ 6

καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν 2

ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιόι²² ἔστε κριτηρίων²³ ἐλαχίστων;²⁴ Οὐκ οἶδατε ὅτι 3

¹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ² εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ³ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ⁴ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ⁵ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁶ πάντως, altogether, by all means. ⁷ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ⁸ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ⁹ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁰ ἐπεὶ, when, since. ¹¹ ὀφείλω, owe, ought. ¹² ἄρα, so, then. ¹³ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁴ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁵ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁶ συνεσθίω, eat with. ¹⁷ ἔσω, within, inside. ¹⁸ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁹ τολμᾶω, dare, endure. ²⁰ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ²¹ ἄδικος, unjust, unrighteous. ²² ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ²³ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²⁴ ἐλάχιστος, least, smallest.

ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι¹ γε² βιωτικά; ³ Βιωτικά³ μὲν οὖν κριτήρια⁴ ἐὰν ἔχητε, ⁴
 τοὺς ἐξουθενημένους⁵ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. ⁶ Πρὸς ἐντροπὴν⁷ ὑμῖν ⁵
 λέγω. Οὕτως οὐκ ἔστι⁸ ἐν ὑμῖν σοφὸς⁹ οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρίναι¹⁰ ἀνὰ¹¹
 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ⁶
 ἀπίστων; ¹² Ἦδη μὲν οὖν ὅλως¹³ ἥττημα¹⁴ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα¹⁵ ἔχετε μεθ' ⁷
 ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;¹⁶ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε;¹⁷ ⁸
 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε¹⁶ καὶ ἀποστερεῖτε,¹⁷ καὶ ταῦτα ἀδελφούς. Ἦ οὐκ οἶδατε ⁹
 ὅτι ἄδικοι¹⁸ βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν; ¹⁹ Μὴ πλανᾶσθε:²⁰ οὔτε πόρνοι,
 οὔτε εἰδωλολάτραι,²² οὔτε μοιχοί,²³ οὔτε μαλακοί,²⁴ οὔτε ἀρσενοκοῖται,²⁵ οὔτε ¹⁰
 πλεονέκται,²⁶ οὔτε κλέπται,²⁷ οὔτε μέθυσοι,²⁸ οὐ λοῖδοροι,²⁹ οὐχ ἄρπαγες,³⁰
 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.¹⁹ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ¹¹
 ἀπελούσασθε,³¹ ἀλλὰ ἡγιάσθητε,³² ἀλλ' ἐδικαιώθητε³³ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ² γέ, indeed, at least. ³ βιωτικός, matter of daily life, life. ⁴ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁶ καθίζω, you sit. ⁷ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ⁸ ἐνι, there is in, is present. ⁹ σοφός, wise. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ ἀνά, upwards, upon. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ ὅλως, altogether, completely. ¹⁴ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ¹⁵ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁶ ἀδικέω, do wrong, harm. ¹⁷ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁸ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹⁹ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁰ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²¹ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ²² εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²³ μοιχός, ου, ό, adulterer. ²⁴ μαλακός, soft, effeminate. ²⁵ ἀρσενοκοίτης, ου, ό, male engaging in same-sex sexual activity. ²⁶ πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ²⁷ κλέπτης, ου, ό, thief. ²⁸ μέθυσοι, ου, ό, drunkard. ²⁹ λοῖδορος, ου, ό, reviler, abusive person. ³⁰ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ³¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ³² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³³ δικαιοῶ, justify, pronounce righteous.

Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·² πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐκ ἐγὼ 12
ἐξουσιασθήσομαι³ ὑπὸ τινος. Τὰ βρώματα⁴ τῇ κοιλίᾳ,⁵ καὶ ἡ κοιλία⁵ τοῖς 13
βρώμασιν·⁴ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.⁶ Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ
πορνείᾳ,⁷ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον 14
ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ⁸ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα 15
ὑμῶν μέλη⁹ χριστοῦ ἐστίν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη⁹ τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης¹⁰
μέλη;⁹ Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος¹¹ τῇ πόρνῃ¹⁰ ἐν σῶμά ἐστιν; 16
Ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹¹ τῷ κυρίῳ ἐν 17
πνεύμα ἐστίν. Φεύγετε¹² τὴν πορνείαν.⁷ Πᾶν ἀμάρτημα¹³ ὃ ἐὰν ποιήσῃ 18
ἄνθρωπος ἐκτός¹⁴ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων¹⁵ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
ἀμαρτάνει.¹⁶ Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς¹⁷ τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου 19

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹¹ κολλᾶω, glue, cleave. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁵ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁶ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁷ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine.

πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε¹ γὰρ 20
τιμῆς;² δοξάσατε δὴ³ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν,
ἃτινά ἐστίν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι.⁴ Διὰ δὲ τὰς 7
πορνείας⁵ ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα
ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην⁶ εὐνοίαν⁷ ἀποδιδότω;⁸ ὁμοίως⁹ δὲ 3
καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁰ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ: 4
ὁμοίως⁹ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁰ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ 5
ἀποστερεῖτε¹¹ ἀλλήλους, εἰ μήτι¹² ἂν ἐκ συμφώνου¹³ πρὸς καιρόν, ἵνα
σχολάζητε¹⁴ τῇ νηστείᾳ¹⁵ καὶ τῇ προσευχῇ,¹⁶ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,¹⁷
ἵνα μὴ πειράζῃ¹⁸ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς¹⁹ διὰ τὴν ἀκρασίαν²⁰ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω 6

¹ ἀγοράζω, buy. ² τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ³ δὴ, also, indeed. ⁴ ἄπτομαι, touch or handle. ⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁶ ὀφείλω, owe, ought. ⁷ εὐνοία, ας, ἡ, favor, affection. ⁸ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁹ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁰ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹¹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹³ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ¹⁴ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ¹⁵ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹⁶ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁸ πειράζω, test, tempt. ¹⁹ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ²⁰ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence.

κατὰ συγγνώμην,¹ οὐ κατ' ἐπιταγήν.² Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς ⁷
καὶ ἐμαυτόν:³ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα⁴ ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ
οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις⁵ καὶ ταῖς χήραις,⁶ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. ⁸
Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,⁷ γαμησάτωσαν:⁸ κρεῖσσον⁹ γάρ ἐστιν γαμῆσαι⁸ ἢ ⁹
πυροῦσθαι.¹⁰ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν⁸ παραγγέλλω,¹¹ οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, ¹⁰
γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι:¹² ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,¹² μενέτω ἄγαμος,⁵ ἢ ¹¹
τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω¹³ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ ¹²
λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,¹⁴ καὶ αὕτη συνευδοκεῖ
οἰκεῖν¹⁶ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφίετω αὐτήν. Καὶ γυνή ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,¹⁴ καὶ ¹³
αὐτὸς συνευδοκεῖ¹⁵ οἰκεῖν¹⁶ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτόν. Ἠγίασται¹⁷ γὰρ ὁ ¹⁴
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος¹⁴ ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται¹⁷ ἡ γυνή ἡ ἄπιστος¹⁴ ἐν τῷ ἀνδρί:

¹ συγγνώμη, ης, ἡ, concession, indulgence. ² ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ³ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁵ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁶ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁷ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁸ γαμέω, marry. ⁹ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ¹⁰ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹¹ παραγγέλλω, order, command. ¹² χωρίζω, separate, depart. ¹³ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁶ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁷ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

ἐπεὶ¹ ἄρα² τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά³ ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος⁴ 15
χωρίζεται,⁵ χωριζέσθω.⁵ Οὐ δεδούλωται⁶ ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή⁷ ἐν τοῖς
τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16
σώσεις; Ἦ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν⁸ ὁ 17
θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως⁹ ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.¹⁰ Περιτετμημένος¹¹ τις ἐκλήθη; Μὴ 18
ἐπισπάσθω.¹² Ἐν ἀκροβυστίᾳ¹³ τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹¹ Ἡ περιτομή¹⁴ 19
οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία¹³ οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις¹⁵ ἐντολῶν θεοῦ. 20
Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει¹⁶ ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι 21
μελέτω:¹⁷ ἄλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος¹⁸ γενέσθαι, μᾶλλον χρήσαι.¹⁹ Ὁ γὰρ ἐν 22
κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος²⁰ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως²¹ καὶ ὁ ἐλεύθερος¹⁸
κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς²² ἡγοράσθητε:²³ μὴ γίνεσθε δοῦλοι 23

¹ ἐπεὶ, when, since. ² ἄρα, so, then. ³ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ χωρίζω, separate, depart. ⁶ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ⁷ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ⁸ μερίζω, divide, part. ⁹ οὕτως, thus, so. ¹⁰ διατάσσω, command, give orders to. ¹¹ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹² ἐπισπάσθω, become uncircumcised. ¹³ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁴ περιτομή, ἥς, ἡ, circumcision. ¹⁵ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁶ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁷ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁹ χρᾶμαι, use, make use of. ²⁰ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ²¹ ὁμοίως, likewise, in like manner. ²² τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ²³ ἀγοράζω, buy.

ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ. 24

Περὶ δὲ τῶν παρθένων¹ ἐπιταγὴν² κυρίου οὐκ ἔχω· γνώμην³ δὲ δίδωμι ὡς 25

ἡλεημένος⁴ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω⁵ οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ 26

τὴν ἐνεστῶσαν⁶ ἀνάγκην,⁷ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως⁸ εἶναι. Δέδεσαι⁹ 27

γυναικί; Μὴ ζῆτει λύσιν.¹⁰ Λέλυσαι¹¹ ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ 28

καὶ γήμης,¹² οὐχ ἡμαρτες·¹³ καὶ ἐὰν γήμη¹² ἡ παρθένος,¹ οὐχ ἡμαρτεν.¹³ Θλίψιν¹⁴

δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.¹⁵ Τοῦτο δὲ φημι, 29

ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος·¹⁶ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας

ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν· καὶ οἱ κλαίοντες,¹⁷ ὡς μὴ κλαίοντες·¹⁷ καὶ οἱ χαίροντες, ὡς 30

μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες,¹⁸ ὡς μὴ κατέχοντες·¹⁹ καὶ οἱ χρώμενοι²⁰ τῷ 31

κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι·²¹ παράγει²² γὰρ τὸ σχῆμα²³ τοῦ κόσμου

¹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ² ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ³ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁴ ἐλεέω, have mercy, pity. ⁵ νομίζω, suppose, think. ⁶ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ⁷ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁸ οὕτως, thus, so. ⁹ δέω, bind, tie. ¹⁰ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹¹ λύω, untie, loose. ¹² γαμέω, marry. ¹³ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁴ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁵ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁶ συστέλλω, limit, shorten. ¹⁷ κλαίω, weep, weep for. ¹⁸ ἀγοράζω, buy. ¹⁹ κατέχω, hold back, hold fast. ²⁰ χράομαι, use, make use of. ²¹ καταχράομαι, make full use of, use up. ²² παράγω, pass by, depart. ²³ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form.

τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους¹ εἶναι. Ὁ ἄγαμος² μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κυρίου, 32
 πῶς ἀρέσει⁴ τῷ κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας⁵ μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁴ τῇ 33
 γυναικί. Μεμέρισται⁶ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.⁷ Ἡ ἄγαμος² μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ 34
 κυρίου, ἵνα ἡ ἀγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα⁵ μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ
 κόσμου, πῶς ἀρέσει⁴ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον⁸ λέγω· 35
 οὐχ ἵνα βρόχον⁹ ὑμῖν ἐπιβάλω,¹⁰ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον¹¹ καὶ εὐπρόσεδρον¹² τῷ
 κυρίῳ ἀπερισπάστως.¹³ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν¹⁴ ἐπὶ τὴν παρθένον⁷ αὐτοῦ νομίζει, 36
 ἐὰν ἡ ὑπέρακμος,¹⁶ καὶ οὕτως ὀφείλει¹⁷ γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ
 ἁμαρτάνει·¹⁸ γαμείτωσαν.⁵ Ὃς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος¹⁹ ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων 37
 ἀνάγκην,²⁰ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον,⁷ καλῶς²¹ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ 38
 ἐκγαμίζων²² καλῶς²¹ ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων²² κρεῖσσον²³ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται²⁴ 39

¹ ἀμέριμος, free from care, free from anxiety. ² ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ³ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁴ ἀρέσκω, please, serve. ⁵ γαμέω, marry. ⁶ μερίζω, divide, part. ⁷ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁸ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁹ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ¹⁰ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹¹ εὐσχήμων, honorable. ¹² εὐπρόσεδρος, devoted. ¹³ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁴ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁵ νομίζω, suppose, think. ¹⁶ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ¹⁷ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁸ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁹ ἐδραῖος, steadfast, firm. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²¹ καλῶς, rightly, well. ²² ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ²³ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ²⁴ δέω, bind, tie.

νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ¹ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα²
 ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,³ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως 40
 μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·⁴ δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,⁵ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν⁶ ἔχομεν. Ἡ γινῶσις⁶ 8
 φυσιοῖ,⁷ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁸ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω⁹ οὐδὲν 2
 ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 3
 Περὶ τῆς βρώσεως¹⁰ οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,⁵ οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον¹¹ ἐν 4
 κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ¹² εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, 5
 εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς· ὥσπερ¹³ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί· ἀλλ' 6
 ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος
 Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ 7
 γινῶσις·⁶ τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει¹⁴ τοῦ εἰδώλου¹¹ ἕως ἄρτι¹⁵ ὡς εἰδωλόθυτον⁵

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ γαμέω, marry. ⁴ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁶ γινῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁸ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁹ οὐδέπω, not yet, still not. ¹⁰ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ¹¹ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹² εἶπερ, if perhaps, if indeed. ¹³ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁴ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹⁵ ἄρτι, now, just now.

ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις¹ αὐτῶν ἀσθενῆς² οὕσα μολύνεται.³ Βρῶμα⁴ δὲ ἡμᾶς 8
 οὐ παρίστησιν⁵ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,⁶ οὔτε ἐὰν μὴ
 φάγωμεν ὑστερούμεθα.⁷ Βλέπετε δὲ μήπως⁸ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα⁹ 9
 γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν.¹⁰ Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνώσιν¹¹ ἐν εἰδωλείῳ¹² 10
 κατακείμενον,¹³ οὐχὶ ἡ συνείδησις¹ αὐτοῦ ἀσθενοῦς² ὄντος οἰκοδομηθήσεται¹⁴
 εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹⁵ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν¹⁰ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ¹⁶ 11
 γνώσει,¹¹ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες¹⁷ εἰς τοὺς ἀδελφούς, 12
 καὶ τύπτοντες¹⁸ αὐτῶν τὴν συνείδησιν¹ ἀσθενοῦσαν,¹⁰ εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε.¹⁷
 Διόπερ¹⁹ εἰ βρῶμα⁴ σκανδαλίζει²⁰ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα²¹ εἰς τὸν 13
 αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.²⁰

¹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ² ἀσθενῆς, weak, infirm. ³ μολύνω, stain, soil. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ παρίστημι, be present, stand by. ⁶ περισσεύω, abound, be rich. ⁷ ὑστερέω, lack, need. ⁸ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁹ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ¹⁰ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹¹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹² εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ¹³ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁶ σός, your, yours. ¹⁷ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁸ τύπτω, smite, beat. ¹⁹ διόπερ, therefore, for this very reason. ²⁰ σκανδαλίζω, cause to stumble. ²¹ κρέας, τό, meat, flesh.

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον **9**
 ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ **2**
 ἀπόστολος, ἀλλὰ γε² ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς³ τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς⁴ ὑμεῖς ἐστε
 ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία⁵ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν⁶ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν **3**
 ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν⁷ γυναῖκα **5**
 περιάγειν,⁸ ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;⁹ **6**
 Ἡ μόνος¹⁰ ἐγὼ καὶ Βαρνάβας¹¹ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;¹² Τίς **7**
 στρατεύεται¹³ ἰδίῳις ὀψωνίοις¹⁴ ποτέ;¹⁵ Τίς φυτεύει¹⁶ ἀμπελῶνα,¹⁷ καὶ ἐκ τοῦ
 καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει¹⁸ ποίμνην,¹⁹ καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος²⁰
 τῆς ποίμνης¹⁹ οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος **8**
 ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, Οὐ φιμώσεις²¹ βοῦν²² **9**
 ἀλοῶντα.²³ Μὴ τῶν βοῶν²² μέλει²⁴ τῷ θεῷ; Ἡ δι' ἡμᾶς πάντως²⁵ λέγει; Δι' ἡμᾶς **10**

¹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ² γέ, indeed, at least. ³ σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ⁴ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ⁸ περιάγω, lead around, go about. ⁹ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰ μόνος, only, alone. ¹¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹² ἐργάζομαι, work, word. ¹³ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹⁴ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁵ ποτέ, once, at some time. ¹⁶ φυτεύω, plant. ¹⁷ ἀμπελῶν, ὄνος, ὁ, vineyard. ¹⁸ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁹ ποίμνη, ἡς, ἡ, flock. ²⁰ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ²¹ φιμώω, muzzle, silence. ²² βούς, ὁ, ox, cow. ²³ ἀλοάω, thresh. ²⁴ μέλει, it is a care, it concerns. ²⁵ πάντως, altogether, by all means.

γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει¹ ὁ ἀροτριῶν² ἀροτρίᾱν,² καὶ ὁ ἀλοῶν³ τῆς
 ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν⁴ ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ⁵ ἐσπείραμεν, 11
 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ⁶ θερίσομεν;⁷ Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν 12
 μετέχουσιν,⁴ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα⁸ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ
 πάντα στέγομεν,⁹ ἵνα μὴ ἐγκοπὴν¹⁰ τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ 13
 οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι¹¹ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ¹²
 προσεδρεύοντες¹³ τῷ θυσιαστηρίῳ¹² συμμερίζονται;¹⁴ Οὕτως¹⁵ καὶ ὁ κύριος 14
 διέταξεν¹⁶ τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν¹⁷ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15
 οὐδενὶ ἐχρησάμην⁸ τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί:
 καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά¹⁸ μου ἵνα τις κενώσῃ.¹⁹ Ἐὰν 16
 γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα: ¹⁸ ἀνάγκη²⁰ γάρ μοι ἐπίκειται: ²¹ οὐαὶ
 δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν²³ τοῦτο πράσσω, ²⁴ μισθὸν²⁵ 17

¹ ὀφείλω, owe, ought. ² ἀροτριάω, plow. ³ ἀλοάω, thresh. ⁴ μετέχω, partake of, share in. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁷ θερίζω, reap, gather. ⁸ χρᾶμαι, use, make use of. ⁹ στέγω, endure, bear. ¹⁰ ἐγκοπή, ἤς, ἡ, hindrance, impediment. ¹¹ ἐργάζομαι, work, word. ¹² θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹³ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁴ συμμερίζομαι, partake with. ¹⁵ οὕτως, thus, so. ¹⁶ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁸ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁹ κενόω, empty, make void. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²¹ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ²² οὐαί, woe! alas! woe! ²³ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ²⁴ πράσσω, do, perform. ²⁵ μισθός, οὗ, ὁ, wages, reward.

ἔχω: εἰ δὲ ἄκων,¹ οἰκονομίαν² πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;³ ἵνα 18
 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον⁴ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ
 καταχρησασθαι⁵ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος⁶ γὰρ ὢν ἐκ 19
 πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν⁷ ἐδούλωσα,⁸ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.⁹ Καὶ 20
 ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω·⁹ τοῖς ὑπὸ νόμον
 ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·⁹ τοῖς ἀνόμοις¹⁰ ὡς ἄνομος,¹⁰ μὴ ὢν 21
 ἄνομος¹⁰ θεῷ ἀλλ' ἔννομος¹¹ χριστῷ, ἵνα κερδήσω⁹ ἀνόμους.¹⁰ Ἐγενόμην τοῖς 22
 ἀσθενέσιν¹² ὡς ἀσθενής,¹² ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς¹² κερδήσω.⁹ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ
 πάντα, ἵνα πάντως¹³ τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα 23
 συγκοινωνός¹⁴ αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹⁵ τρέχοντες¹⁶ πάντες 24
 μὲν τρέχουσιν,¹⁷ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;¹⁸ Οὕτως τρέχετε,¹⁹ ἵνα
 καταλάβητε.²⁰ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος²¹ πάντα ἐγκρατεῦται:²² ἐκεῖνοι μὲν οὖν 25

¹ ἄκων, unwilling. ² οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ⁴ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁵ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁷ ἑμαυτοῦ, of myself. ⁸ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁹ κερδαίνω, gain, win. ¹⁰ ἄνομος, lawless, without law. ¹¹ ἔννομος, legal, lawful. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹⁵ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹⁶ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁷ τρέχω, they run. ¹⁸ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ¹⁹ τρέχω, you run. ²⁰ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²¹ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²² ἐγκρατεύομαι, exercise self-control.

ἵνα φθαρτὸν¹ στέφανον² λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.³ Ἐγὼ τοίνυν⁴ οὕτως 26
τρέχω⁵ ὥς οὐκ ἀδήλως·⁶ οὕτως πυκτεύω,⁷ ὥς οὐκ ἀέρα⁸ δέρων·⁹ ἀλλ' ὑπωπιάζω¹⁰ 27
μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,¹¹ μήπως,¹² ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος¹³
γένομαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹⁴ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν 10
νεφέλην¹⁵ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,¹⁶ καὶ πάντες εἰς τὸν 2
Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ¹⁵ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ 3
βρώμα¹⁷ πνευματικὸν¹⁸ ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα¹⁹ πνευματικὸν¹⁸ ἔπιον· 4
ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς¹⁸ ἀκολουθοῦσης πέτρας·²⁰ ἡ δὲ πέτρα²⁰ ἦν ὁ χριστός.
Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν²¹ ὁ θεός· κατεστρώθησαν²² γὰρ ἐν 5
τῇ ἐρήμῳ.²³ Ταῦτα δὲ τύποι²⁴ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς 6

¹ φθαρτός, perishable, corruptible. ² στέφανος, ου, ό, crown, garland. ³ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁴ τοίνυν, accordingly, therefore. ⁵ τρέχω, I run. ⁶ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ⁷ πυκτεύω, box. ⁸ ἀήρ, ος, ό, air. ⁹ δέρω, beat, flay. ¹⁰ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ¹¹ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ¹² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹³ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ¹⁴ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁵ νεφέλη, ης, ή, cloud. ¹⁶ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁷ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁸ πνευματικός, spiritual. ¹⁹ πόμα, τος, τό, drink. ²⁰ πέτρα, ας, ή, rock. ²¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ²² καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ²³ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ²⁴ τύπος, ου, ό, mark, example.

ἐπιθυμητὰς¹ κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι² ἐπεθύμησαν.³ Μηδὲ εἰδωλολάτραι⁴ 7
 γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν: ὥσπερ⁵ γέγραπται, Ἐκάθισεν⁶ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ
 πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.⁷ Μηδὲ πορνεύωμεν,⁸ καθὼς τινες αὐτῶν 8
 ἐπόρνευσαν,⁸ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι⁹ τρεῖς χιλιάδες.¹⁰ Μηδὲ 9
 ἐκπειράζωμεν¹¹ τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν,¹² καὶ ὑπὸ τῶν
 ὄφρων¹³ ἀπώλονται. Μηδὲ γογγύζετε,¹⁴ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,¹⁴ καὶ 10
 ἀπώλονται ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.¹⁵ Ταῦτα δὲ πάντα τύποι¹⁶ συνέβαινον¹⁷ ἐκείνοις: 11
 ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν¹⁸ ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη¹⁹ τῶν αἰώνων κατήντησεν.²⁰ 12
 Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. Πειρασμὸς²¹ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ 13
 μὴ ἀνθρώπινος:²² πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει²³ ὑμᾶς πειρασθῆναι¹² ὑπὲρ ὃ
 δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ²¹ καὶ τὴν ἑκβασιν,²⁴ τοῦ δύνασθαι
 ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.²⁵

¹ ἐπιθυμητής, οὐ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ² κάκεῖνος, and he, and she. ³ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁴ εἰδωλολάτρης, οὐ, ὁ, image worshiper, idolater. ⁵ ὥσπερ, just as, even as. ⁶ καθίζω, seat, sit. ⁷ παίζω, play, amuse oneself. ⁸ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ⁹ εἴκοσι, twenty, 20. ¹⁰ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ¹¹ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ¹² πειράζω, test, tempt. ¹³ ὄφεις, εὼς, ὁ, snake, serpent. ¹⁴ γογγύζω, mutter, murmur. ¹⁵ ὀλοθρευτής, οὐ, ὁ, destroyer. ¹⁶ τύπος, οὐ, ὁ, mark, example. ¹⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁸ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹⁹ τέλος, οὐς, τό, end, purpose. ²⁰ καταντάω, come to, arrive. ²¹ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ²² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ²³ ἐάω, permit, allow. ²⁴ ἑκβασις, εὼς, ἡ, outcome, way out. ²⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under.

Διόπερ,¹ ἀγαπητοί μου, φεύγετε² ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.³ Ὡς φρονίμοις⁴ λέγω, 14
κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον⁵ τῆς εὐλογίας⁶ ὃ εὐλογοῦμεν,⁷ οὐχὶ κοινωνία 16
τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,⁹ οὐχὶ κοινωνία⁸ τοῦ
σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σώμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν: οἱ γὰρ 17
πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.¹⁰ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ 18
οἱ ἐσθiónτες τὰς θυσίας¹¹ κοινωνοὶ¹² τοῦ θυσιαστηρίου¹³ εἰσίν; Τί οὖν φημι; Ὅτι 19
εἰδωλόν¹⁴ τί ἐστίν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν¹⁵ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει¹⁶ τὰ ἔθνη, 20
δαιμονίοις θύει,¹⁶ καὶ οὐ θεῶ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς¹² τῶν δαιμονίων
γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον⁵ κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον⁵ δαιμονίων: οὐ 21
δύνασθε τραπέζης¹⁷ κυρίου μετέχειν¹⁰ καὶ τραπέζης¹⁷ δαιμονίων. Ἡ 22
παραζηλοῦμεν¹⁸ τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι¹⁹ αὐτοῦ ἐσμέν;

¹ διόπερ, therefore, for this very reason. ² φεύγω, flee, escape. ³ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁴ φρόνιμος, prudent, wise. ⁵ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁶ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁷ εὐλογέω, bless. ⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁹ κλάω, break. ¹⁰ μετέχω, partake of, share in. ¹¹ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹² κοινωνός, οὔ, ὁ, partner, sharer. ¹³ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁴ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁶ θύω, sacrifice, kill. ¹⁷ τραπέζα, ης, ἡ, table. ¹⁸ παραζηλῶ, provoke to jealousy, make jealous. ¹⁹ ἰσχυρός, strong, mighty.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.² Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ 23
 πάντα οἰκοδομεῖ.³ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. 24
 Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ⁴ πωλούμενον⁵ ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν
 συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς 26
 τῶν ἀπίστων,⁹ καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁰ ὑμῖν ἐσθίετε,
 μηδὲν ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν¹¹ ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα¹² καὶ τὴν συνείδησιν:
 Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Συνείδησιν⁷ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29
 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία¹³ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης
 συνειδήσεως;⁷ Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,¹⁴ τί βλασφημοῦμαι¹⁵ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ 30
 εὐχαριστῶ;¹⁶ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ 31
 ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹⁷ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλήσιν¹⁸ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ 32

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ μάκελλον, οὐ, τό, meat market, food market. ⁵ πωλέω, sell. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ συνείδησις, εὖ, conscience. ⁸ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² μηνύω, make known, report. ¹³ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁸ Ἑλλήν, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene.

τοῦ θεοῦ: καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,¹ μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ² συμφέρον,³ ³³
ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί⁴ μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ χριστοῦ. **11**

Ἐπαινῶ⁵ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,⁶ καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν ²
τὰς παραδόσεις⁷ κατέχετε.⁸ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ³
ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνὴρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ⁴
ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων,⁹ κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει¹⁰ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα⁹ ⁵
ἀκατακαλύπτω¹¹ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει¹⁰ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἔν γάρ ἐστιν
καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.¹² Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹³ γυνή, καὶ κειράσθω:¹⁴ ⁶
εἰ δὲ αἰσχρὸν¹⁵ γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁴ ἢ ξυρᾶσθαι,¹² κατακαλυπτέσθω.¹³ Ἄνὴρ ⁷

¹ ἀρέσκω, please, serve. ² ἐμαυτοῦ, of myself. ³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁴ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ⁵ ἐπαινέω, praise, commend. ⁶ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁷ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁰ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹¹ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ¹² ξυράω, shave. ¹³ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁴ κείρω, shear, cut off. ¹⁵ αἰσχρός, shameful, base.

μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹ κατακαλύπτεσθαι² τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν³ καὶ δόξα θεοῦ
 ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ 8
 γυνὴ ἐξ ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη⁴ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν 9
 ἄνδρα· διὰ τοῦτο ὀφείλει¹ ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς 10
 ἀγγέλους. Πλὴν⁵ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς⁶ γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς⁶ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. 11
 Ὡςπερ⁷ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ 12
 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον⁸ ἐστὶν γυναῖκα 13
 ἀκατακάλυπτον⁹ τῷ θεῷ προσεύχεσθαι, ἥ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις¹⁰ διδάσκει ὑμᾶς, 14
 ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ,¹¹ ἀτιμία¹² αὐτῷ ἐστίν· Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,¹¹ δόξα αὐτῇ 15
 ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη¹³ ἀντὶ¹⁴ περιβολαίου¹⁵ δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος¹⁶ 16
 εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν¹⁷ οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

¹ ὀφείλω, owe, ought. ² κατακαλύπτω, cover up, veil. ³ εἰκὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ⁴ κτίζω, create, form. ⁵ πλὴν, however, but. ⁶ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁷ ὥςπερ, just as, even as. ⁸ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁹ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ¹⁰ φύσις, εὖς, ἡ, nature, inherent nature. ¹¹ κομᾶω, have long hair, wear the hair long. ¹² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹³ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ¹⁴ ἀντὶ, instead of, in place of. ¹⁵ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ¹⁶ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ¹⁷ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων¹ οὐκ ἐπαινῶ,² ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον³ ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον⁴ 17
 συνέρχεσθε.⁵ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων⁵ ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω 18
 σχίσματα⁶ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος⁷ τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις⁸ ἐν 19
 ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι⁹ φανεροὶ¹⁰ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων⁵ οὖν ὑμῶν 20
 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹¹ δεῖπνον¹² φαγεῖν. Ἅκαστος γὰρ τὸ ἴδιον 21
 δεῖπνον¹² προλαμβάνει¹³ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,¹⁴ ὃς δὲ μεθύει.¹⁵ Μὴ 22
 γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ
 καταφρονεῖτε,¹⁶ καὶ κατασχύνετε¹⁷ τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω²
 ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.² Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον¹⁸ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὁ καὶ 23
 παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, 24
 καὶ εὐχαριστήσας¹⁹ ἔκλασεν²⁰ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μου ἐστὶν τὸ
 σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον:²⁰ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.²¹ 25

¹ παραγγέλλω, order, command. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ κρεῖττων, stronger, more excellent. ⁴ ἥττων, lesser, inferior. ⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁸ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ⁹ δόκιμος, tested, approved. ¹⁰ φανερός, manifest, apparent. ¹¹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ¹² δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹³ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁵ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁶ καταφρονέω, think little of, despise. ¹⁷ κατασχύνω, put to shame, shame. ¹⁸ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²⁰ κλάω, break. ²¹ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder.

Ὡσαύτως¹ καὶ τὸ ποτήριον² μετὰ τὸ δειπνήσαι,³ λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον² ἢ
καινὴ⁴ διαθήκη⁵ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις⁶ ἂν πίνητε, εἰς
τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.⁷ Ὡσάκις⁶ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ 26
ποτήριον² τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε⁸ ἄχρι⁹ οὗ ἂν
ἔλθῃ. Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον² τοῦ κυρίου 27
ἀναξίως¹⁰ τοῦ κυρίου, ἔνοχος¹¹ ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28
Δοκιμαζέτω¹² δὲ ἄνθρωπος ἐαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ
ποτηρίου² πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως,¹⁰ κρίμα¹³ ἐαυτῷ ἐσθίει καὶ 29
πίνει, μὴ διακρίνων¹⁴ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς¹⁵ 30
καὶ ἄρρωστοι,¹⁶ καὶ κοιμῶνται¹⁷ ἱκανοί.¹⁸ Εἰ γὰρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν,¹⁴ οὐκ ἂν 31
ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα,¹⁹ ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ 32
κατακριθῶμεν.²⁰ Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι²¹ εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους 33

¹ ὡσαύτως, likewise. ² ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ³ δειπνέω, eat, dine. ⁴ καινός, new, fresh. ⁵ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ⁶ ὡσάκις, as often as. ⁷ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁰ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ¹¹ ἐνοχος, involved in, liable. ¹² δοκιμάζω, prove, approve. ¹³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ¹⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁸ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁹ παιδεύω, teach, educate. ²⁰ κατακρίνω, condemn. ²¹ συνέρχομαι, come together, come or go with.

ἐκδέχεσθε.¹ Εἰ δέ τις πεινᾷ,² ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα³ συνέρχησθε.⁴ Τὰ 34

δὲ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.⁵

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,⁶ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.⁷ Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔθνη 12

ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα⁸ τὰ ἄφωνα,⁹ ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι.¹⁰ Διὸ γνωρίζω¹¹ ὑμῖν 3

ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα¹² Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς

δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Διαιρέσεις¹³ δὲ χαρισμάτων¹⁴ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις¹³ διακονιῶν 4

εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις¹³ ἐνεργημάτων¹⁶ εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν 6

θεός, ὁ ἐνεργῶν¹⁷ τὰ πάντα ἐν παῶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις¹⁸ τοῦ 7

πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.¹⁹ Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος 8

σοφίας, ἀλλὰ δὲ λόγος γνώσεως,²⁰ κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ 9

¹ ἐκδέχομαι, await, expect. ² πεινᾶω, hunger, am hungry. ³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ διατάσσω, command, give orders to. ⁶ πνευματικός, spiritual. ⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁸ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁹ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁰ ἀπάγω, lead away, lead. ¹¹ γνωρίζω, make known, declare. ¹² ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹³ διαίρεσις, εως, ή, division, variety. ¹⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁵ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹⁶ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ¹⁷ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁸ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ¹⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²⁰ γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge.

αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω δὲ χαρίσματα¹ ἰαμάτων² ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω δὲ 10
 ἐνεργήματα³ δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία,⁴ ἄλλω δὲ διακρίσεις⁵ πνευμάτων,
 ἐτέρω δὲ γένη⁶ γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία⁷ γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ⁸ 11
 τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν⁹ ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.¹⁰

Καθάπερ¹¹ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἑστίν, καὶ μέλη¹² ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη¹² τοῦ 12
 σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἑστίν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν 13
 ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε
 Ἕλληνες,¹³ εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι:¹⁴ καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.¹⁵
 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος¹² ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπη ὁ πούς, Ὅτι οὐκ 14
 εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16
 Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς,¹⁶ Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ
 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ¹⁷ ἢ 17

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ³ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ⁴ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁵ διάκρισις, εως, ή, act of passing judgment. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ ἐρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ διαιρέω, distribute, divide. ¹⁰ βούλομαι, wish, will. ¹¹ καθάπερ, even as, just as. ¹² μέλος, ους, τό, member, limb. ¹³ Ἕλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁶ οὖς, ους, τό, ear. ¹⁷ ποῦ, where?.

ἀκοή;¹ Εἰ ὅλον ἀκοή,¹ ποῦ² ἢ ὀσφρησις;³ Νυνὶ⁴ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη⁵ ἐν 18
 ἑκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,⁵ 19
 ποῦ² τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,⁵ ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 20
 ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, Χρεῖαν⁶ σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν,
 Χρεῖαν⁶ ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη⁵ τοῦ σώματος 22
 ἀσθενέστερα⁷ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁸ ἐστίν· καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα⁹ εἶναι τοῦ 23
 σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁰ περισσοτέραν¹¹ περιτίθεμεν¹²· καὶ τὰ ἀσχήμονα¹³
 ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁴ περισσοτέραν¹¹ ἔχει· τὰ δὲ εὐσχήμονα¹⁵ ἡμῶν οὐ χρεῖαν⁶ 24
 ἔχει· ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν¹⁶ τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹⁷ περισσοτέραν¹¹ δοὺς
 τιμὴν,¹⁰ ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁸ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων 25
 μεριμνῶσιν¹⁹ τὰ μέλη.⁵ Καὶ εἴτε πάσχει²⁰ ἐν μέλος,⁵ συμπάσχει²¹ πάντα τὰ μέλη· 26
 εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος,⁵ συγχαίρει²² πάντα τὰ μέλη.⁵ Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα 27

¹ ἀκοή, ἤ, ἡ, hearing, report. ² ποῦ, where?. ³ ὀσφρησις, εὼς, ἡ, sense of smell, nose. ⁴ νυνί, now, already. ⁵ μέλος, οὐς, τό, member, limb. ⁶ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ⁷ ἀσθενής, weak, infirm. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁰ τιμή, ἤς, ἡ, honor, price. ¹¹ περισσός, excessive, abundant. ¹² περιτίθηναι, place around, put around. ¹³ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁴ εὐσχημοσύνη, ἡς, ἡ, propriety, seemliness. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ συγκεράννυμι, blend, unite. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ²¹ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ²² συγχαίρω, rejoice with.

χριστοῦ, καὶ μέλη¹ ἐκ μέρους.² Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον 28
 ἀποστόλους, δεύτερον³ προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα⁴ δυνάμεις, εἴτα⁵
 χαρίσματα⁶ ἰαμάτων,⁷ ἀντιλήψεις,⁸ κυβερνήσεις,⁹ γέννη¹⁰ γλωσσῶν. Μὴ πάντες 29
 ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδασκαλοι; Μὴ πάντες
 δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα⁶ ἔχουσιν ἰαμάτων;⁷ Μὴ πάντες γλώσσαις 30
 λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;¹¹ Ζηλοῦτε¹² δὲ τὰ χαρίσματα⁶ τὰ 31
 κρείττονα.¹³ Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν¹⁴ ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.¹⁵

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, 13
 γέγονα χαλκὸς¹⁶ ἢ ἥχων¹⁷ ἢ κύμβαλον¹⁸ ἀλαλάζον.¹⁹ Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν,²⁰ 2
 καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια²¹ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,²² καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν
 πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,²³ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω 3

¹ μέλος, ους, τό, member, limb. ² μέρος, ους, τό, part, portion. ³ δεύτερος, second. ⁴ ἔπειτα, then, after this. ⁵ εἴτα, then, thereafter. ⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁷ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ⁸ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministration. ⁹ κυβερνήσις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁰ γένος, ους, τό, race, kind. ¹¹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹² ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹³ κρείττων, stronger, more excellent. ¹⁴ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹⁵ δείκνυμι, show, point out. ¹⁶ χαλκός, οὔ, ὁ, money, copper or bronze. ¹⁷ ἡχέω, sound, ring out. ¹⁸ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹⁹ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ²⁰ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²² γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²³ μεθίστημι, remove, turn away. ²⁴ ψωμίζω, feed with morsels, feed.

πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι,¹
 ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.² Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,³ χρηστεύεται·⁴ ἢ 4
 ἀγάπη οὐ ζηλοῖ·⁵ ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,⁶ οὐ φυσιοῦται,⁷ οὐκ ἀσχημονεῖ,⁸ οὐ 5
 ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,⁹ οὐ λογίζεται¹⁰ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ 6
 ἀδικίᾳ,¹¹ συγχαίρει¹² δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,¹³ πάντα πιστεύει, πάντα 7
 ἐλπίζει,¹⁴ πάντα ὑπομένει.¹⁵ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε¹⁶ ἐκπίπτει·¹⁷ εἴτε δὲ προφητεῖται, 8
 καταργηθήσονται·¹⁹ εἴτε γλῶσσαι, παύσονται·²⁰ εἴτε γνώσις,²¹ καταργηθήσεται.
 Ἐκ μέρους²² δὲ γινώσκουμεν, καὶ ἐκ μέρους²² προφητεύομεν·²³ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 9
 τέλειον,²⁴ τότε τὸ ἐκ μέρους²² καταργηθήσεται.¹⁹ Ὅτε ἤμην νήπιος,²⁵ ὡς νήπιος²⁵ 11
 ἐλάλουν, ὡς νήπιος²⁵ ἐφρόνουν,²⁶ ὡς νήπιος²⁵ ἐλογιζόμην·¹⁰ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ,
 κατήργηκα¹⁹ τὰ τοῦ νηπίου.²⁵ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι²⁷ δι' ἐσόπτρου²⁸ ἐν αἰνίγματι,²⁹ 12
 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι²⁷ γινώσκω ἐκ μέρους,²² τότε δὲ

¹ καίω, burn, ignite. ² ὠφελέω, profit, help. ³ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ⁴ χρηστεύομαι, be kind, loving. ⁵ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁶ περπερεύομαι, boast, brag. ⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁹ παροξύνω, provoke, irritate. ¹⁰ λογίζομαι, calculate, consider. ¹¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹² συγχαίρω, rejoice with. ¹³ στέγω, endure, bear. ¹⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ οὐδέποτε, never. ¹⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁰ παύω, cause to cease. ²¹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²² μέρος, ους, τό, part, portion. ²³ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁴ τέλειος, complete, perfect. ²⁵ νήπιος, infant, child. ²⁶ φρονέω, think, judge. ²⁷ ἄρτι, now, just now. ²⁸ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ²⁹ αἰνίγμα, τος, τό, riddle, enigma.

ἐπιγνώσομαι¹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.¹ Νυνὶ² δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ 13

τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε³ τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε⁴ δὲ τὰ πνευματικά,⁵ μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.⁶ 14

Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ θεῷ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει,

πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.⁷ Ὁ δὲ προφητεύων⁶ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁸ 3

καὶ παράκλησιν⁹ καὶ παραμυθίαν.¹⁰ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,¹¹ ὁ δὲ 4

προφητεύων⁶ ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.¹¹ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, 5

μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε:⁶ μείζων γὰρ ὁ προφητεύων⁶ ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,

ἐκτὸς¹² εἰ μὴ διερμηνεύει,¹³ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν⁸ λάβῃ. Νυνὶ² δέ, ἀδελφοί, 6

ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,¹⁴ ἐὰν μὴ ὑμῖν

λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,¹⁵ ἢ ἐν γνώσει,¹⁶ ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁷ ἢ ἐν διδαχῇ;¹⁸ Ὅμως 7

τὰ ἄψυχα²⁰ φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός,²¹ εἴτε κιθάρα,²² ἐὰν διαστολὴν²³ τοῖς

¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ² νυνί, now, already. ³ διώκω, pursue, persecute. ⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁹ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁰ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ¹¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹² ἐκτός, aside from, besides. ¹³ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁴ ὠφελέω, profit, help. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁸ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁹ ὅμως, yet, nevertheless. ²⁰ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ²¹ αὐλός, οὗ, ὁ, flute, pipe. ²² κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ²³ διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction.

φθόγγοις¹ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον² ἢ τὸ κιθαριζόμενον;³ Καὶ 8
 γὰρ ἐὰν ἄδηλον⁴ φωνὴν σάλπιγξ⁵ δῶ, τίς παρασκευάζεται⁶ εἰς πόλεμον;⁷ Οὕτως 9
 καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον⁹ λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα¹⁰ λαλοῦντες. Τοσαῦτα,¹¹ εἰ τύχοι,¹² γένῃ¹³ 10
 φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.¹⁴ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν 11
 δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,¹⁵ καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ
 βάρβαρος.¹⁵ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ¹⁶ ζηλωταί¹⁷ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν 12
 οἰκοδομὴν¹⁸ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.¹⁹ Διόπερ²⁰ ὁ λαλῶν 13
 γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.²¹ Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ 14
 πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς²² μου ἄκαρπός²³ ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; 15
 Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ:²² ψαλῶ²⁴ τῷ πνεύματι,
 ψαλῶ²⁴ δὲ καὶ τῷ νοῖ.²² Ἐπεὶ¹⁶ ἐὰν εὐλογήσης²⁵ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν²⁶ τὸν 16

¹ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ² αὐλέω, play a flute, play the flute. ³ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ⁴ ἄδηλος, unseen, indistinct. ⁵ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁷ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ⁸ οὕτως, thus, so. ⁹ εὔσημος, clear, distinct. ¹⁰ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹¹ τοσοῦτος, so great, so much. ¹² τυγχάνω, obtain, happen. ¹³ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁴ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁵ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹⁶ ἐπεὶ, when, since. ¹⁷ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁸ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹⁹ περισσεύω, abound, be rich. ²⁰ διόπερ, therefore, for this very reason. ²¹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²³ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ²⁴ ψάλλω, sing, sing praise. ²⁵ εὐλογέω, bless. ²⁶ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill.

τόπον τοῦ ἰδιώτου¹ πῶς ἔρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ² εὐχαριστίᾳ,³ ἐπειδὴ⁴ τί λέγεις
οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς⁵ εὐχαριστεῖς,⁶ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.⁷ 17
Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν 19
ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε⁸ λόγους διὰ τοῦ νοός⁹ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους
κατηχήσω,¹⁰ ἢ μυρίους¹¹ λόγους ἐν γλώσσῃ.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν:¹² ἀλλὰ τῇ κακίᾳ¹³ νηπιάζετε,¹⁴ ταῖς δὲ 20
φρεσίν¹² τέλειοι¹⁵ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις¹⁶ καὶ ἐν 21
χεῖλεσιν¹⁷ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται¹⁸ μου,
λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ 22
τοῖς ἀπίστοις:¹⁹ ἡ δὲ προφητεία,²⁰ οὐ τοῖς ἀπίστοις,¹⁹ ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23
Ἐὰν οὖν συνέλθῃ²¹ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,

¹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ² σός, your, yours. ³ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ καλῶς, rightly, well. ⁶ εὐχαριστεῖω, give thanks, thank. ⁷ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁸ πέντε, five, 5. ⁹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁰ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹¹ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹² φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹³ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁴ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ἑτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁷ χεῖλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁸ εἰσακούω, listen, hear. ¹⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁰ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²¹ συνέρχομαι, come together, come or go with.

εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται¹ ἢ ἄπιστοι,² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;³ Ἐὰν δὲ πάντες⁴ 24
 προφητεύωσιν,⁴ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος² ἢ ἰδιώτης,¹ ἐλέγχεται⁵ ὑπὸ πάντων,
 ἀνακρίνεται⁶ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ⁷ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά⁸ 25
 γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων⁹ ὅτι
 Ὁ θεὸς ὄντως¹⁰ ἐν ὑμῖν ἐστίν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,¹¹ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν¹² ἔχει, 26
 διδαχὴν¹³ ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹⁴ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁵ ἔχει. Πάντα πρὸς
 οἰκοδομὴν¹⁶ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ 27
 ἀνά¹⁷ μέρος,¹⁸ καὶ εἷς διερμηνευέτω:¹⁹ ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής,²⁰ σιγάτω²¹ ἐν 28
 ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφήται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, 29
 καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.²² Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ²³ καθημένῳ, ὁ 30

¹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ μαίνομαι, rage, be furious. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ κρυπτός, hidden, secret. ⁸ φανερός, manifest, apparent. ⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁰ ὄντως, really, indeed. ¹¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹² ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ διδαχή, ἥς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁵ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁶ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹⁷ ἀνά, upwards, upon. ¹⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ διερμηνευτής, οὐ, ὁ, interpreter, translator. ²¹ σιγάω, be silent, become silent. ²² διακρίνω, discriminate, judge. ²³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover.

πρῶτος σιγάτω.¹ Δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν,² ἵνα πάντες 31
μανθάνωσιν,³ καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις 32
ὑποτάσσεται.⁴ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας⁵ ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις 33
ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν:¹ οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται⁶ αὐταῖς 34
λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,⁴ καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν³ θέλουσιν, 35
ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν⁷ γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν
ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἂφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους 36
κατήντησεν;⁸

¹ σιγάω, be silent, become silent. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ μανθάνω, learn, ascertain. ⁴ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁵ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁶ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁷ αἰσχρός, shameful, base. ⁸ καταντάω, come to, arrive.

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,¹ ἐπιγινωσκέτω² ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι 37

κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,³ ἀγνοείτω.³ 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε⁴ τὸ προφητεύειν,⁵ καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε:⁶ 39

πάντα εὐσχημόνως⁷ καὶ κατὰ τάξιν⁸ γινέσθω.

Γνωρίζω⁹ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ 15

παρελάβετε,¹⁰ ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην 2

ὑμῖν, εἰ κατέχετε,¹¹ ἐκτός¹² εἰ μὴ εἰκῇ¹³ ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν 3

πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,¹⁰ ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν

κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:¹⁴ καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς 4

γραφάς: καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶ,¹⁵ εἶτα¹⁶ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα¹⁷ ὥφθη ἐπάνω¹⁸ 5

πεντακοσίοις¹⁹ ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,²⁰ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,²¹ τινὲς δὲ

¹ πνευματικός, spiritual. ² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ³ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ κωλύω, forbid, hinder. ⁷ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ⁸ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ⁹ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁰ παραλαμβάνω, receive, take. ¹¹ κατέχω, hold back, hold fast. ¹² ἐκτός, aside from, besides. ¹³ εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ¹⁴ θάπτω, bury. ¹⁵ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ¹⁶ εἶτα, then, thereafter. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ ἐπάνω, above, over (gen). ¹⁹ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ²⁰ ἐφάπαξ, once for all, once. ²¹ ἄρτι, now, just now.

καὶ κοιμήθησαν·¹ ἔπειτα² ὤφθη Ἰακώβω,³ εἶτα⁴ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν·⁷
 ἔσχατον δὲ πάντων, ὥσπερ⁵ τῷ ἐκτρώματι,⁶ ὤφθη καμοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ⁹
 ἐλάχιστος⁷ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἰκανὸς⁸ καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι⁹
 ἐδίωξα¹⁰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ¹⁰
 ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή¹¹ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον¹² αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,¹³
 οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως¹¹
 κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν¹²
 ὅτι ἀνάστασις¹⁴ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις¹⁴ νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ¹³
 χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν¹¹ ἄρα¹⁵ τὸ κήρυγμα¹⁶¹⁴
 ἡμῶν, κενή¹¹ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες¹⁷ τοῦ¹⁵
 θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ

¹κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²ἔπειτα, then, after this. ³Ἰακώβος, James, Jacob. ⁴εἶτα, then, thereafter. ⁵ὥσπερ, like, as. ⁶ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ⁷ἐλάχιστος, least, smallest. ⁸ἰκανός, sufficient, able. ⁹διότι, because, on this account. ¹⁰διώκω, pursue, persecute. ¹¹κενός, empty, vain. ¹²περισσός, excessive, abundant. ¹³κοπιάω, toil, labor. ¹⁴ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again. ¹⁵ἄρα, so, then. ¹⁶κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁷ψευδόμαρτυς, υρος, ό, false witness.

ἡγειρεν, εἴπερ¹ ἄρα² νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ 16
 χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία³ ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ 17
 ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα² καὶ οἱ κοιμηθέντες⁴ ἐν χριστῷ ἀπώλονται. Εἰ ἐν 18
 τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλπιότες⁵ ἐσμέν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι⁶ πάντων
 ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ⁷ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή⁸ τῶν κεκοιμημένων⁴ ἐγένετο. 20
 Ἐπειδὴ⁹ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις¹⁰ νεκρῶν. 22
 Ὡςπερ¹¹ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ
 πάντες ζωοποιηθήσονται.¹² Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι·¹³ ἀπαρχή⁸ χριστός, 23
 ἔπειτα¹⁴ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹⁵ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁶ τὸ τέλος,¹⁷ ὅταν παραδῶ 24
 τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ¹⁸ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
 ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,¹⁹ ἄχρι²⁰ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς 25

¹ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ² ἄρα, so, then. ³ μάταιος, vain, useless. ⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁵ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁶ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ⁷ νυνί, now, already. ⁸ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ⁹ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁰ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹¹ ὥςπερ, just as, even as. ¹² ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹³ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁶ εἴτα, then, thereafter. ¹⁷ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁸ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁹ βασιλεύω, reign, rule. ²⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen).

ἐχθροὺς¹ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς¹ καταργεῖται² ὁ θάνατος. 26

Πάντα γὰρ ὑπέταξεν³ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἶπη ὅτι Πάντα

ὑποτέτακται,³ δῆλον⁴ ὅτι ἐκτὸς⁵ τοῦ ὑποτάξαντος³ αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ 28

ὑποταγῇ³ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται³ τῷ ὑποτάξαντι³

αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Ἐπεὶ⁶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως⁷ νεκροὶ οὐκ 29

ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν⁸ 30

πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ⁹ τὴν ὑμετέραν¹⁰ καύχησιν,¹¹ ἣν ἔχω 31

ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομάχησα¹² ἐν Ἐφέσῳ, 32

τί μοι τὸ ὄφελος,¹⁴ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον¹⁵ γὰρ

ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹⁶ Φθείρουσιν¹⁷ ἡθῆ¹⁸ χρηστὰ¹⁹ ὁμιλίας²⁰ κακαί. 33

Ἐκνήψατε²¹ δικαίως²² καὶ μὴ ἀμαρτάνετε:²³ ἀγνωσίαν²⁴ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν:

¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ² καταργέω, make ineffective, abolish. ³ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁴ δῆλος, clear, evident. ⁵ ἐκτός, aside from, besides. ⁶ ἐπεὶ, when, since. ⁷ ὅλως, altogether, completely. ⁸ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁹ νῆ, by (a particle of affirmation employed in oaths). ¹⁰ ὑμέτερος, your. ¹¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹² θηριομαχέω, fight with wild animals. ¹³ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁴ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁵ αὔριον, tomorrow. ¹⁶ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹⁷ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁸ ἥθος, ους, τό, custom, habit. ¹⁹ χρηστός, good, kind. ²⁰ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ²¹ ἐκνήφω, come to one's senses. ²² δικαίως, righteously, justly. ²³ ἀμαρτάνω, sin. ²⁴ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance.

πρὸς ἐντροπὴν¹ ὑμῖν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ² δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον,³ σὺ δ 35

σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται⁴ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ 37

γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν⁵ κόκκον,⁶ εἰ τύχοι,⁷ σίτου⁸ ἢ τινος τῶν

λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν 38

σπερμάτων⁹ τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39

ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,¹⁰ ἄλλη δὲ ἰχθύων,¹¹ ἄλλη δὲ πτηνῶν.¹² Καὶ 40

σώματα ἐπουράνια,¹³ καὶ σώματα ἐπίγεια:¹⁴ ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων¹³

δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων.¹⁴ Ἄλλη δόξα ἡλίου,¹⁵ καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,¹⁶ 41

καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων:¹⁷ ἀστὴρ¹⁷ γὰρ ἀστέρος¹⁷ διαφέρει¹⁸ ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ 42

ἡ ἀνάστασις¹⁹ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,²⁰ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ:²¹ 43

¹ ἐντροπή, ἦς, ἡ, shame, humiliation. ² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ³ ἄφρων, foolish, senseless. ⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁵ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁶ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ⁸ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁹ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁰ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ¹¹ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ¹² πτηνός, feathered, winged. ¹³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁴ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁵ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁶ σελήνη, ἡς, ἡ, moon. ¹⁷ ἀστήρ, ος, ὁ, star. ¹⁸ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁰ φθορά, ᾗς, ἡ, destruction, corruption. ²¹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.

σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,¹ ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,² ἐγείρεται ἐν
 δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν,³ ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.⁴ Ἔστιν σῶμα 44
 ψυχικόν,³ καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν.⁴ Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ 45
 πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα
 ζωοποιοῦν.⁵ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν,⁴ ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,³ ἔπειτα⁶ τὸ 46
 πνευματικόν.⁴ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός·⁷ ὁ δεύτερος⁸ ἄνθρωπος ὁ 47
 κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος⁹ ὁ χοϊκός,⁷ τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,⁷ καὶ οἷος⁹ ὁ 48
 ἐπουράνιος,¹⁰ τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι·¹⁰ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν¹¹ τὴν εἰκόνα¹² 49
 τοῦ χοϊκοῦ,⁷ φορέσωμεν¹¹ καὶ τὴν εἰκόνα¹² τοῦ ἐπουρανίου.¹⁰

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι¹³ οὐ 50
 δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά¹⁴ τὴν ἀφθαρσίαν¹⁵ κληρονομεῖ.¹³ Ἰδοὺ, μυστήριον¹⁶ ὑμῖν 51
 λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,¹⁷ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,¹⁸ ἐν ἀτόμῳ,¹⁹ 52

¹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ³ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁶ ἔπειτα, then, after this. ⁷ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁸ δεύτερος, second. ⁹ οἷος, such as, of what kind. ¹⁰ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹¹ φορέω, wear, bear. ¹² εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹³ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹⁴ φθορά, ας, ἡ, destruction, corruption. ¹⁵ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁸ ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁹ ἄτομος, indivisible moment of time, moment.

ἐν ῥιπῇ¹ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι:² σαλπίζει³ γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ
 ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,⁴ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.⁵ Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν⁶ τοῦτο 53
 ἐνδύσασθαι⁷ ἀφθαρσίαν,⁸ καὶ τὸ θνητὸν⁹ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁷ ἀθανασίαν.¹⁰ Ὅταν 54
 δὲ τὸ φθαρτὸν⁶ τοῦτο ἐνδύσῃται⁷ ἀφθαρσίαν,⁸ καὶ τὸ θνητὸν⁹ τοῦτο ἐνδύσῃται⁷
 ἀθανασίαν,¹⁰ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη¹¹ ὁ θάνατος εἰς
 νίκος.¹² Ποῦ¹³ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;¹⁴ Ποῦ¹³ σου, Ἄδη,¹⁵ τὸ νίκος;¹² Τὸ δὲ 55
 κέντρον¹⁴ τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία: ἢ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ 57
 θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος¹² διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. 58
 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹⁶ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,¹⁷ περισσεύοντες
 ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,¹⁹ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος²⁰ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενός²¹
 ἐν κυρίῳ.

¹ ῥιπή, ἥς, ἡ, rapid movement, twinkling. ² σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, trumpet. ³ σαλπίζω, sound a trumpet. ⁴ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁵ ἀλλάσσω, change, alter. ⁶ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁷ ἐνδύω, put on, clothe. ⁸ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁹ θνητός, subject to death, mortal. ¹⁰ ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹¹ καταπίνω, drink down, swallow. ¹² νίκος, ους, τό, victory. ¹³ ποῦ, where?. ¹⁴ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁵ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁶ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁷ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹⁸ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁹ πάντοτε, always, at all times. ²⁰ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²¹ κενός, empty, vain.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹ τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὥσπερ² διέταξα³ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς **16**

Γαλατίας,⁴ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν **2**

παρ' ἐαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων⁵ ὃ τι ἂν εὐοδῶται,⁶ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε

λογίαι¹ γίνωνται. Ὅταν δὲ παραγένωμαι,⁷ οὐς ἐὰν δοκιμάσητε⁸ δι' ἐπιστολῶν,⁹ **3**

τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν¹⁰ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ᾧ ἄξιον¹¹ **4**

τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν **5**

Μακεδονίαν¹² διέλθω: ¹³ Μακεδονίαν¹² γὰρ διέρχομαι: ¹³ πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχόν¹⁴ **6**

παραμενῶ,¹⁵ ἢ καὶ παραχειμάσω,¹⁶ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε¹⁷ οὗ¹⁸ ἐὰν

πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹⁹ ἐν παρόδῳ²⁰ ἰδεῖν: ἐλπίζω²¹ δὲ χρόνον τινὰ **7**

ἐπιμεῖναι²² πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπη.²³ Ἐπιμενῶ²² δὲ ἐν Ἐφέσῳ²⁴ ἕως **8**

τῆς Πεντηκοστῆς: ²⁵ θύρα²⁶ γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,²⁷ καὶ **9**

ἀντικείμενοι²⁸ πολλοί.

¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ² ὥσπερ, just as, even as. ³ διατάσσω, command, give orders to. ⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ⁵ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁶ εὐοδόω, cause to prosper. ⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away. ¹¹ ἄξιος, worthy, deserving. ¹² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹³ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁵ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁶ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹⁷ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁸ οὗ, where, when. ¹⁹ ἄρτι, now, just now. ²⁰ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ²¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ²² ἐπιμένω, continue, remain. ²³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁵ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ²⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ²⁷ ἐνεργής, effective, active. ²⁸ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως² γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον 10

κυρίου ἐργάζεται³ ὡς καὶ ἐγώ. Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ·⁴ προπέμψατε⁵ δὲ 11

αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι⁶ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12

Περὶ δὲ Ἀπολλῶ⁷ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς

μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως⁸ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ

ὅταν εὐκαιρήσῃ.⁹

Γρηγορεῖτε,¹⁰ στήκετε¹¹ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,¹² κραταιοῦσθε.¹³ Πάντα ὑμῶν ἐν 13

ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,¹⁴ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχή¹⁵ 15

τῆς Ἀχαΐας,¹⁶ καὶ εἰς διακονίαν¹⁷ τοῖς ἁγίοις ἔταξαν¹⁸ ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς 16

ὑποτάσσησθε¹⁹ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι²⁰ καὶ κοπιῶντι.²¹ 17

¹ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ² ἀφόβως, fearlessly. ³ ἐργάζομαι, work, word. ⁴ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁵ προπέμπω, send before, send forth. ⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁷ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ⁸ πάντως, altogether, by all means. ⁹ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁰ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹¹ στήκω, stand, stand fast. ¹² ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ¹³ κραταιόω, strengthen, confirm. ¹⁴ Στεφανᾶς, ᾱ, ό, Stephanas. ¹⁵ ἀπαρχή, ῆς, ῆ, first fruit. ¹⁶ Ἀχαΐα, ας, ῆ, Achaia. ¹⁷ διακονία, ας, ῆ, waiting at table, service. ¹⁸ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁰ συνεργέω, work together. ²¹ κοπιᾶω, toil, labor.

Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ¹ Στεφανᾶ² καὶ Φουρτουνάτου³ καὶ Ἀχαϊκοῦ,⁴ ὅτι τὸ
 ὑμῶν ὑστέρημα⁵ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.⁶ Ἀνέπαυσαν⁷ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ 18
 ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε⁸ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:⁹ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ 19
 Ἀκύλας¹⁰ καὶ Πρίσκιλλα,¹¹ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται 20
 ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι¹² ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς¹³ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ¹⁴ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, 21
 ἤτω ἀνάθεμα.¹⁵ Μαράν¹⁶ ἁθά.¹⁶ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. 23
 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ³Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁴Ἀχαϊκός, οὔ, ὁ, Achaicus. ⁵ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁶ἀναπλήρω, fill up, fulfill. ⁷ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁸ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁹Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹¹Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹²φιλημα, τος, τό, kiss. ¹³ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁴φιλέω, love, kiss. ¹⁵ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁶ἁθά, come (Aramaic).